

**Notat med konklusionerne fra den interne evaluering af
nogle aspekter af efterforskningen af drabet på Emilie Meng**

I. Indledning – Rammesætning	2
1. Baggrund	2
2. Metode	3
II. Konklusioner på evalueringen.....	5
1. Generelt	5
2. Sagens indledende fase	6
3. Indhentning af teledata	7
4. Efterforskning i relation til 04-07 bilen	8
5. DNA beviset.....	10
6. Kontakt til de pårørende.....	12
7. Opfølgning på peer review 1.....	12
III. Gerningsmanden i efterforskningen	14
1. I efterforskningen	14
2. Potentielle yderligere spor	15
3. Udviklingen i DNA teknologien.....	16

I. Indledning – Rammesætning

1. Baggrund

Den 10. juli 2016 kl. ca. 04.00 forsvandt Emilie Meng fra området omkring Korsør Station efter hun var ankommet med tog til stationen efter en bytur i Slagelse sammen med sine venner. Emilie blev den 24. december 2016 fundet død i en sø i Regnemarks Bakke ved Borup.

Efterforskningen af omstændighederne omkring Emilies forsvinden og død har været en af de mest omfattende og komplicerede efterforskningsopgaver i nyere tid. Det skyldes flere omstændigheder, herunder:

- Sagen ikke straks ved anmeldelsen blev opfattet som en ufrivillig forsvinden
- Liget af Emilie blev først fundet ½ år efter hendes forsvinden
- Det var helt frem til fundet af hende usikkert, om der var sket en forbrydelse
- Der kun var meget få tekniske spor i sagen og sporene var af meget dårlig kvalitet
- Det ikke var muligt på noget tidspunkt i den meget langvarige efterforskning at udelukke nogle scenarier, f.eks. nærdrab eller fjerndrab
- Udbredelsen af de sociale medier indebærer, at et offer i en drabssag i dag har en meget stor kontaktflade til andre mennesker, så også grænsen mellem henholdsvis nærdrab og fjerndrab ophæves
- Sagen opstod i en tid med opkomst af mange nye teknologier, hvor ikke alle de efterforskningsmæssige muligheder var kendte og indarbejdede
- De teknologiske muligheder bidrog med meget store mængder data og dataformater, som udfordrede den teknologi, som politikredsene rådede over til behandling af data
- Nye teknologiske muligheder skulle løbende afprøves i efterforskningen
- Sagen medførte naturligt stærke reaktioner i lokalområdet og gav stor rygtedannelse.

Som følge af manglen på mistænkte eller spor og uden mulighed for at lægge sig fast på relevante scenarier skulle efterforskningen brede sig ud – alt skulle undersøges. Samtidig skulle alt, som blev undersøgt, undersøges til bunds, så nogle af de mange muligheder kunne udelukkes fra den videre efterforskning.

Efterforskningen af sagen blev efter den indledende eftersøgning varetaget af kredsens afdeling for Personfarlig Kriminalitet med en efterforskningsleder som ansvarlig. Under afvikling af ferie blev efterforskningsledelsen løbende erstattet. Fra september 2016 og til i dag har den samme efterforskningsleder varetaget den taktiske ledelse af efterforskningen. Under efterforskningen har de tilknyttede efterforskere rapporteret til efterforskningslederen dagligt og efterforskningslederen har afholdt regelmæssige møder med afdelingslederen i Personfarlig Kriminalitet. Efter fundet af Emilie blev der afholdt ugentlige møder med linjechefen for Efterforskning, hvor også advokaturchefen havde adgang til at deltage. Efter 2018 blev der afholdt kvartalsvise møder med Statsadvokaten, hvor der blev afleveret rapporter om fremdriften i efterforskningen.

I forbindelse med efterforskningen af sagen har der været gennemført to såkaldte peer reviews og det samlede tidsmæssige forløb kan skitseres således:

Anmeldelsesdato:	10. juli 2016
Peer review 1:	20. april – 12. maj 2017

Peer review 2: 28. august 2018 – 29. marts 2019
Anholdelse af gerningsmand: 16. april 2023

Den meget langvarige efterforskning er løbende blevet mødt med kritik, og der er stillet mange spørgsmål til dele af forløbet. Politikredsen har, mens sagen har været under efterforskning og behandling i retssystemet, ikke ønsket at udtale sig omkring forløbet af efterforskningen. Det skyldes, at sagens karakter har gjort det umuligt at forudse, hvilke oplysninger i sagen, som i sidste ende vil være afgørende for en opklaring og domfældelse.

En så udtalt lukkethed omkring en efterforskning er ikke hverken nødvendig eller ønskelig i alle sager, men det har efter politikredsens opfattelse været rigtig i dette tilfælde. Det har så på den anden side også indebåret, at politikredsen har haft vanskeligt ved at svare på den kritik, som løbende er rejst, og det har nok også i sig selv indebåret, at der er rejst meget kritik.

Politikredsen har i den forbindelse stillet i udsigt, at den vil give indsigt i konklusionerne af politikredsens egen evaluering af efterforskningen af sagen efter dens afslutning med endelig dom.

2. Metode

Politikredsens evaluering af sagen har ikke bestået i en gennemgang af den samlede efterforskning og dokumentationen heraf i sagens rapporter. Sagen består af mere end 14.000 rapporter og den fylder rent fysisk ca. 300 ringbind, hvilket i sig selv vil indebære, at det ville blive vanskeligt at skabe overblik og have fokus på de læringspunkter, som sagen indeholder.

Ved evalueringen har politikredsen primært taget udgangspunkt i nogle af de centrale temaer, i forhold til hvilke der er blevet rejst spørgsmål. De temaer, som er drøftet er:

- Sagens indledende fase
- Indhentning af teledata
- Efterforskning i relation til 04-07 bilen
- DNA-beviset
- Kontakt til de pårørende
- Opfølgning på peer review 1

Ved valget af temaer er der også lagt vægt på potentialet for fremadrettet læring. I den forbindelse bemærkes dog, at efterforskningen af denne sag har indgået i arbejdet med udarbejdelsen af politiets "Nationale Standarder for Drabsefterforskning" (Drabskonceptet). Drabskonceptet havde national ikrafttræden den 1. januar 2023 efter et stort arbejde med indhentning af erfaringer fra en række nyere drabssager, og herunder også sagen vedrørende drabet på Emilie. Det indebærer også, at en række af de læringer, som evalueringen af sagen giver anledning til, allerede er draget og de initiativer, som er nødvendige, er implementeret. Politikredsen har siden med meget gode erfaringer flere gange gjort brug af Drabskonceptet. Det gælder bl.a. i sagen fra Kirkerup fra den 15. april 2023, hvor gerningsmanden til drabet på Emilie bortførte en ung pige, og hvor han dagen efter blev fundet og anholdt i sit hjem.

Politikredsen har ved evalueringen inddraget de to peer reviews, og for nogle af de temaer, som indgår i evalueringen, er der særligt set på kredsens indsats i tiden forinden gennemførelsen af peer review

2. I tiden efter gennemførelsen af peer review 2 er efterforskningen blevet koncentreret om de fremsatte anbefalinger fra reviewet og kredsens efterforskningsresultater er løbende afrapporteret til Statsadvokaten, som i tiden efter peer review 2 har haft tilsyn med efterforskningen. Endelig har evalueringen inddraget politikredsens kontakt til de pårørende og opfølgningen på peer review 1.

Evalueringen er i praksis gennemført som en række workshops med deltagelse af den gennemgående leder af efterforskningen, udvalgte ledere fra politiet og anklagemyndigheden samt chefpolitiinspektøren, chefanklageren og politidirektøren. På de enkelte workshops er de forskellige temaer drøftet ud fra deltagernes forudgående kendskab og i relevant omfang med inddragelse af oplysningerne fra sagen. Evalueringen bygger alene på det allerede eksisterende materiale i efterforskningen, og der er ikke iværksat nye efterforskningskridt som led i evalueringen. De medarbejdere, som har deltaget i efterforskningen, har ikke været inddraget i evalueringen.

I forbindelse med evalueringen er det konstateret, at det kan være vanskeligt efterfølgende at følge de valg, der er truffet i forbindelse med efterforskningen. De overvejelser og drøftelser, som løbende pågår i efterforskningsgruppen, og som munder ud i prioriteringer ift. efterforskningsindsatsen, er formentlig klare for deltagerne i efterforskningen på det tidspunkt. I denne meget langvarige og brede efterforskning har det imidlertid i forbindelse med evalueringen af og til været vanskeligt at skabe sig overblik over de mange forskellige faser i efterforskningen og de begrundelser, som har ligget til grund for prioriteringerne.

På baggrund af drøftelserne er der for hvert tema uddraget nogle konklusioner og læringspunkter, som er samlet i dette notat i afsnit II. Her er der endvidere redegjort for politikredsens opfølgning ift. en række af de kritikpunkter, som indgår i evalueringen.

Endelig er der i afsnit III fokuseret på, hvor gerningsmanden optræder i efterforskningen samt hvor der potentielt under efterforskningen havde været mulighed for at finde mere, som kunne have peget på gerningsmanden.

Da denne sammenfatning af konklusionerne og læringspunkterne er udarbejdet med henblik på offentliggørelse er dette notat holdt på et detaljeringniveau, som dels ikke compromitterer politiets efterforskningsmetoder generelt, dels ikke indeholder personfølsomme oplysninger, som ikke bør offentliggøres. Det har dermed også været nødvendigt at forudsætte, at læserne har en vis forudgående indsigt i straffesagen og de spørgsmål, som er blevet rejst i tilknytning til sagens efterforskning.

Evalueringen har fokus på nogle enkelte temaer. Samtidig har der ved evalueringen været fokus på kritikpunkter, som kan anvendes til fremadrettet læring. Det er imidlertid også værd at nævne, at der har været tale om en meget omfattende, langvarig og kompliceret efterforskning, hvor såvel de ledere som medarbejdere, som har været en del af efterforskningen, gennem hele forløbet har fastholdt ambitionen om at finde gerningsmanden til bortførelsen og drabet på Emilie. Herunder er der gennemført en masse solidt efterforskningsarbejde og denne efterforskning har været med til at skubbe på udviklingen af politiets efterforskningsmetoder og de kriminaltekniske muligheder fremadrettet. Ved læsningen af de rejste kritikpunkter er det således værd at holde sig for øje, at de ikke er et udtryk for en vurdering af den samlede efterforskningsindsats.

II. Konklusioner på evalueringen

1. Generelt

Det er vurderingen, at politikredsen i udgangspunktet rådede over ledere og medarbejdere med såvel de nødvendige kompetencer som motivation til at stå for efterforskningen af sagen under inddragelse den helt nødvendige specialviden og bistand fra hovedsageligt Nationalt Kriminalteknisk Center (NKC), Nationalt Center for Cyberkriminalitet (NC3) og teleanalytikere.

Politikredsen har såvel før som under efterforskningen af denne sag stået for opklaringen af flere andre komplicerede drabssager, herunder sager, hvor offeret aldrig er blevet fundet. Denne sag var imidlertid helt særlig, da det var en sag uden mistænkte, med meget få tekniske spor og uden mulighed for at lægge sig fast på nogle relevante scenarier i efterforskningen.

Samtidig indgik der i efterforskningen store mængder data fra mange indgreb, mange effekter, som var samlet ind under eftersøgningen og ved findestedet, mange personer, som skulle undersøges og som skulle sammenholdes med forskellige data og endelig indgik mange henvendelser fra borgerne særligt i de første måneder, men også i tiden derefter.

Det må også konstateres, at selv om efterforskningen søges gennemført ud fra nogle fastlagte prioriteringer, så bliver den præget af de mange løbende tips og oplysninger i øvrigt, som efterforskningen var nødt til hurtigt at følge op på. Den store offentlige opmærksomhed omkring efterforskningen indebar et stort pres, som på visse tidspunkter også påvirkede prioriteringerne i efterforskningen.

Der blev prioriteret ressourcer til sagen i en størrelsesorden, som var sædvanlig i politikredsen på daværende tidspunkt til efterforskning af en større, uopklaret drabssag. Med udgangen af 2017 blev de medarbejdere, som var tilgået efterforskningen fra kredsens øvrige afdelinger, sendt retur til afdelingerne, og dermed blev der anvendt færre ressourcer på efterforskningen i 1. halvår 2018. I forbindelse med peer review 2 blev der prioriteret yderligere ressourcer til efterforskningen, hvorunder politikredsen gennem en meget lang periode fik bistand fra andre politikredse. Den samlede prioritering af politikredsens ressourcer er en opgave for den øverste ledelse i politikredsen, og det er vurderingen af der fra sommeren 2016 og i tiden derefter løbende blev prioriteret de ressourcer til efterforskningen, som var sædvanlige på daværende tidspunkt. Det er også vurderingen, at der ikke i 1. halvår 2018 blev afsat tilstrækkelige ressourcer til denne sag. Selv om efterforskningen på dette tidspunkt ikke længere stod i en "akut-fase", så vil en tidsmæssig udstrækning af en efterforskning alt andet lige altid gøre den vanskeligere. Det er også vurderingen, at der med indledning af peer review 2 og i tiden derefter blev prioriteret de nødvendige ressourcer bl.a. til opfølgning på de fremsatte anbefalinger. Med indførslen af Drabskonceptet er det nødvendigt at prioritere betydelige ressourcer til en drabssag herunder ikke mindst til indhentning af spor i sagens indledende fase.

Fra evalueringen og ikke mindst fra peer review 2 kan der endvidere mere generelt uddrages to vigtige overordnede konklusioner:

For det første, at efterforskningen i tiden frem til gennemførslen af peer review 2 på nogle områder ikke havde en tilstrækkelig høj datadisciplin herunder entydighed i opbevaring og registrering af oplysninger. Der var ikke tilstrækkeligt klare retningslinjer for, hvordan information til sagen i form af tekniske data, koster, resultatet af afhøringer og undersøgelser, kategorisering af personer mv. skulle

behandles, så der til stadighed var fuldt overblik over informationer, koster og resultatet af de gennemførte undersøgelser samt et overblik over status på de forskellige personer, som indgik i efterforskningen. På de områder, hvor der var retningslinjer, blev de ikke fulgt konsekvent af alle efterforskerne.

For det andet fik efterforskningen ikke i alle tilfælde efterforsket tingene ”til bund”, f.eks. således, at en vidneforklaring blev efterprøvet eller en potentielt mistænkt blev helt udelukket, så efterforskningen ikke længere skulle forholde sig til den pågældende. Det var en efterforskning, hvor det ikke var nok med et alibi. Også alibiets alibi skulle tjekkes, og det niveau var ikke alle de gennemførte efterforskningsskridt på.

Efterforskninger af denne karakter er et eksempel på, at ”djævlens ligger i detaljen”. Datadisciplin og kontrol kan være afgørende, og den har ikke til stadighed og konsekvent været på et tilstrækkeligt højt niveau i efterforskningen.

I Drabskonceptet findes omfattende retningslinjer for den administrative sagsstyring, datakvalitet og standarder for registrering, som efterfølgende er implementeret i politikredsen.

Peer review 2 gennemførte et meget dygtigt og professionelt arbejde, og selv om det ikke indebar noget gennembrud i efterforskningen, så leverede det en række nye styringsdokumenter og sammenkrivninger til efterforskningen og det medvirkede i høj grad til at skabe et nyt overblik over det meget omfattende sagsmateriale samt en ny struktur for den videre efterforskning. Reviewet gik et spadestik dybere på en række områder og validerede dermed noget af det allerede eksisterende materiale, og herunder blev efterforskningsmaterialet og –mulighederne suppleret ved anvendelse af de seneste tekniske muligheder. Peer review 2 medvirkede herunder til skabelse af nye hypoteser, som kunne efterprøves op imod et konsolideret datagrundlag.

Generelt bakker erfaringerne med anvendelse af peer review i denne sag op omkring, at dette er blevet en indarbejdet del af Drabskonceptet, hvor NSK gennem Afdelingen for Kvalitetssikring af Drabsager initierer iværksættelse af systematiske review i uopklarede drabssager.

2. Sagens indledende fase

Anmeldelsen om Emilies forsvinden blev indgivet af hendes mor den 10. juli 2016 kl. 11.49. Anmeldelsen resulterede i, at der hurtigt blev iværksat en omfattende eftersøgning i området omkring forsvindingsstedet.

Det er vurderingen, at det med de foreliggende oplysninger i anmeldelsesfasen var korrekt at behandle Emilies forsvinden som en ”savnet/bortgået”. Anmeldelser om unge mennesker, som ikke kommer hjem som ventet efter en tur i byen, vil i langt de fleste tilfælde ville blive behandlet som det skete i tilfældet med Emilie, idet der dog kun i særlige tilfælde umiddelbart vil blive iværksat en eftersøgning af den pågældende.

Det var tilsvarende vurderingen i peer review 1 ”at der ikke er noget usædvanligt i, at sagen blev opstartet, som den gjorde – qua de oplysninger, man havde – og en sådan anmeldelse (de findes dagligt i enhver politikreds) ville derfor formentlig også være opstartet på denne måde i en hvilken som helst anden politikreds i Danmark.”

Selv om det var velbegrundet, at sagen blev indledt med en eftersøgning, så er det vurderingen, at der forløb for lang tid, før der blev igangsat en tilstrækkeligt velorganiseret drabsefterforskning. Det er herunder vurderingen at, selv om oplysningerne fra eftersøgningsfasen indgik i sagen, så skulle en række af de skridt, som blev gennemført som led i eftersøgningen, have været gentaget som led i starten på efterforskningen. Det gælder særligt sikring og gennemsyn af videoovervågning fra et større område omkring forsvindingsstedet og herunder for et længere tidsrum. Det er også vurderingen, at politikredsen ikke på daværende tidspunkt havde et tilstrækkeligt robust koncept til hurtig og korrekt sikring af en større mængde videoovervågning.

Det er endelig vurderingen, at der i den indledende fase af efterforskningen ikke skete en tilstrækkelig systematisk registrering af alle indgående henvendelser fra borgerne med henblik på en hurtig og prioriteret opfølgning herpå.

Mere generelt blev politikredsen for sent opmærksom på, at den stod med en endog meget omfattende og kompleks efterforskning af en formodet drabssag, hvor liget ikke var fundet, så de tilstrækkelige ressourcer med de rette kompetencer rettidigt kunne disponeres til efterforskningen.

Det kan ikke udelukkes, at politiets ageren i sagens indledende fase indebar, at muligheden for at indhente og sikre yderligere videoovervågning gik tabt. Det kan have medvirket til, at efterforskningen af bortførslen og drabet på Emilie blev meget omfattende og langvarig. Det er imidlertid også mest sandsynligt, at igangsættelse af en efterforskning umiddelbart efter anmeldelsen af hendes forsvinden, ikke kunne have forhindret, at Emilie formentlig kort tid efter hendes forsvinden blev dræbt.

Politikredsen erfaringer for sagens indledende fase har været en del af erfaringsopsamlingen i forbindelse med udarbejdelsen af Drabskonceptet.

Problemerne for politiet i forbindelse med modtagelse, håndtering og opbevaring af digitale beviser i form af multimediefiler blev i takt med den øgede forekomst af videoovervågning og ikke mindst borgernes udbredte optagelse af billeder og videoer på smartphones mv. åbenbar på dette tidspunkt, hvilket igangsatte arbejdet i dansk politi med udviklingen af et system til håndtering af multimediefiler.

Hurtig sikring af videoovervågning er også blevet en central del af Drabskonceptet, og der er her forudsat, at der straks udpeges en tovholder, som har ansvaret for, at der hurtigst muligt sker en koordineret indsamling af videoovervågningsmateriale. Dette efterforskningstema er et af de temaer i konceptet, der skal prioriteres højest og det pointeres, at det kræver mange ressourcer i efterforskningens første fase.

Politikredsen har siden 2016 udbygget såvel kompetencer som koncepter for hurtig og korrekt sikring af en stor mængde videoovervågning, så politikredsen i dag er i stand til at leve op til de krav, som stilles i forbindelse med Drabskonceptet.

3. Indhentning af teledata

Det blev til brug for efterforskningen rekvireret de former for teledata, som var til rådighed i 2016. Der kunne måske i tillæg være indhentet signaleringsdata fra et af de fire teleselskaber. Disse data ville i givet fald have vist, om der var tændte telefoner i området fra det pågældende teleselskab, som ikke var aktive, men som havde forbindelse til en af masterne i forbindelse med kommunikation med

apps. Muligheden for måske at få signaleringsdata fra et af teleselskaberne var imidlertid ikke kendt på daværende tidspunkt og data skulle i givet fald have været indhentet inden 14 dage fra forsvindingstidspunktet.

Efterforskningen anvendte de indhentede teledata dels til opslag på personer, som indgik i efterforskningen, dels til analyseformål. På tidspunktet for gennemførelsen af peer review 2 blev det samtidig i forbindelse med "Teledata-sagen" afdækket, at der ved Telecentrets konvertering af rådata fra teleselskaberne skete fejl, og det viste sig, at politikredsen havde ikke modtaget alle de teledata, som var leveret fra teleselskaberne til Telecentret. Fejlen ved konvertering af rådata ramte særligt store datasæt, og dermed også de meget store datasæt, som var indhentet til sagen. I forbindelse med genkonverteringen af de indhentede teledata opgjorde peer review 2, at datasættet til brug for sagen steg fra 3.481.855 unikke sessioner med 283.490 unikke telefonnumre til 5.953.005 unikke sessioner med 407.558 telefonnumre.

Fejlen indebar, at et stort antal teledataanalyser og undersøgelser ift. personer, som indgik i sagen, skulle gentages på det samlede datasæt som led i den fortsatte efterforskning.

Det blev endvidere konstateret, at et af de indhentede mastesug ikke indgik i det samlede datasæt, som dannede grundlag for gennemførelse af sagens teleanalyser, hvilket er et eksempel på, at datadisciplinen ikke til stadighed var på et tilstrækkeligt højt niveau. Fejlen blev rettet op i forbindelse med peer review 2, og alle data fra mastesugene indgik herefter i analysegrundlaget.

Der har været rejst spørgsmål om bred indhentning af historiske teleoplysninger på alle de telefoner, som er fundet i mastesugene fra forsvindings- og findestedet. Der befandt sig mere end 400.000 unikke telefonnumre i områderne, så alene tilstedeværelsen i mastesugene fra områderne ville ikke være tilstrækkeligt til at skabe det nødvendige mistankegrundlag til indhentning af historiske teleoplysninger på brugerne. Hertil kommer, at opgaven i øvrigt ville have været uoverkommelig i praksis. Der er imidlertid i forbindelse med sagen efter en konkret vurdering indhentet historiske teleoplysninger på enkelte personer.

Indhentning og modtagelse af historiske teleoplysninger på enkelte telefonnumre var imidlertid ikke tilrettelagt hensigtsmæssigt, da der ikke var fastsat retningslinjer for, hvornår der skulle rekvireres historiske teleoplysninger og det har været overladt til de enkelte efterforskere at rekvirere og modtage disse data. Det indebar, at der ikke var tilstrækkelig kontrol med, om de rekvirerede data blev modtaget og om data blev opbevaret som forudsat.

I lighed med videoovervågning er det i Drabskonceptet forudsat, at der udpeges en tovholder for indhentning af bl.a. teledata ligesom der skal udpeges en analysekoordinator, som har ansvaret for, at der tilføres de rette kompetencer til de respektive analyseopgaver.

I forbindelse med opfølgningen på Teledata-sagen blev der endvidere fastsat nye retningslinjer for indhentning af data fra teleselskaberne, således data fra Telecentret sendes til en og samme på forhånd fastsat modtager i politikredsen. Denne praksis er i den forbindelse også implementeret i politikredsen.

4. Efterforskning i relation til 04-07 bilen

I den indledende fase blev der sikret billeder fra videoovervågningen på Korsør Station. Billederne af pladsen foran Korsør Station var imidlertid af meget dårlig kvalitet, da billederne stammede fra et kamera på broen over sporene til ankomsthallen og dermed havde kameraet filmet forpladsen ud gennem indgangsdøren.

Den bil, som senere er betegnet som 04-07 bilen, blev identificeret på videooptagelserne fra Korsør Station første gang den 20. juli 2016, da efterforskerne zoomede ind på billederne fra forpladsen. Da det ikke lykkedes for hverken politikredsen eller NKC at forbedre billedkvaliteten tilstrækkeligt til en identifikation af bilen, blev den med bistand fra en udenlandsk myndighed og en privat udenlandsk samarbejdspartner først identificeret i foråret 2017 som mest sandsynligt en Hyundai i30, 5 dørs hatchback, men to øvrige bilmodeller kunne ikke udelukkes, selv om det ikke var særligt sandsynligt.

Det er vurderingen, at politikredsen ikke selv havde mulighed for at fremskynde den mulige identifikation af 04-07 bilen, da dansk politi ikke rådede over de nødvendige kompetencer til at løse opgaven.

I forbindelse med efterforskningen af sagen var det centralt at undersøge Emilies omgangskreds og personer, som hun i øvrigt havde mødt eller været i kontakt med. Det indebar f.eks. kortlægning af hendes nære omgangskreds, hendes klassekammerater, gæstelister i forbindelse med forskellige fester, kontakter på forskellige sociale medier mv. Det omfattede også identifikation af personer knyttet til forskellige geografiske områder f.eks. med forbindelse til forsvindings- eller findestedet. Ejere og potentielle brugere af biler af mærket Hyundai i30 i "det større nærområde Korsør" blev med den mulige identifikation af bilmærket på samme måde en gruppe personer, som skulle undersøges som led i efterforskningen. Under efterforskningen blev der på denne måde knyttet i alt ca. 3.900 personer til sagen.

Personerne, som indgik i de forskellige grupper, blev undersøgt og -afhængig af personens tilknytning til Emilie og resultatet af undersøgelserne - blev der gennemført egentlig efterforskning ift. personer. Herunder blev der hvis muligt indhentet historiske teleoplysninger på udvalgte personer.

Den 10. juli 2017 ville det imidlertid ikke længere være muligt at indhente teleoplysninger på forsvindingstidspunktet for potentielt mistænkte, da teleselskaberne alene gemmer oplysningerne i 1 år. Der er dog mulighed for at udsætte sletningen på udvalgte telefonnumre gennem en hastesikring, hvorefter oplysningerne gemmes yderligere 3 måneder. Det indebar, at efterforskningen før udløbet af 1 års fristen skulle foretage hastesikring på de personer, som de på daværende tidspunkt vurderede potentielt kunne blive af interesse for efterforskningen.

I forhold til gruppen af Hyundai i30 ejere og brugere bestod opgaven i første omgang af at udfinde relevante telefonnumre pr. 10. juli 2016 knyttet til ejere af biler af mærket Hyundai i30 og som boede i det omhandlede område den 10. juli 2016 samt for deres drengebørn over 18 år til brug for hastesikringen.

Ultimo juni 2017 blev der fremsendt rekvisition på hastesikring af historiske teleoplysninger for perioden 7. – 31. juli 2016 for mere end 1.250 telefonnumre – herunder ca. 440 telefonnumre knyttet til ca. 125 Hyundai i30 ejere mv. Det indebar, at der inden 3 måneder skulle fremsendes anmodning om udlevering af data, da de ellers ville blive endeligt slettet.

I fortsættelse af hastesikringen indledtes et arbejde med en undersøgelse af de enkelte personer, herunder de personer, som er blevet knyttet til Hyundai i30-bilerne. Der blev i fortsættelse af disse undersøgelser søgt indhentet historiske teleoplysninger på 20 telefonnumre, som kunne knyttes til en Hyundai i30. Der blev imidlertid alene modtaget historiske teleoplysninger på 13 af disse af disse telefonnumre.

Arbejdet med indhentning af historiske teleoplysninger bl.a. vedrørende personer med tilknytning til en Hyundai i30 i ”det større nærområde Korsør” og den efterfølgende undersøgelse af personerne blev gennemført under et stort tidspres som følge af tidsfristerne ift. sletningen af teleoplysningerne.

I forbindelse med evalueringen er det konstateret, at listen over ejerne af Hyundai i30 ejere i ”det større nærområde Korsør” var unøjagtig, da enkelte personer, som ikke havde bopæl i området på gerningstidspunktet indgik i listen. Det er endvidere konstateret, at det ikke lykkedes at udfinde alle relevante telefonnumre til brug for hastesikringen for alle personerne på listen. Der blev søgt indhentet historiske teleoplysninger på nogle af de personer, som blev knyttet til en Hyundai i30, men det har ikke været muligt i forbindelse med evalueringen at afdække kriterierne for udvælgelsen.

Samlet er det vurderingen, at arbejdet med hastesikringen af de historiske teleoplysninger og den efterfølgende undersøgelse af personerne med henblik på indhentelse af oplysningerne formentlig som følge af tidspreset ikke blev gennemført med tilstrækkelig kvalitet og med en ensartet og systematisk opfølgning.

I forbindelse med efterlysningen af vidner den 20. juni 2017 i forhold til 04-07 bilen rettede et vidne den 10. juli 2017 henvendelse og afgav forklaring om en bil, som vidnet havde lagt mærke til muligt om morgenen den 10. juli 2016 ved Regnemarks Bakke, hvor liget af Emilie var blevet fundet. Vidnets forklaring kunne i nogle henseender, f.eks. tidspunkt, lokationen samt iagttagelsen af en mand, som bar på noget fra bilen, stemme med, at vidnet havde set gerningsmanden. Andre iagttagelser gjort af vidnet indebar imidlertid, at bilen set ved Regnemarks Bakke ikke var en Hyundai i30, hatchback.

I forhold til bilens nummerplade lykkes det ikke at skabe en sikker erindring hos vidnet om hverken en bogstavs- og/eller talkombination. Imidlertid angiver vidnet over de følgende år en række forskellige delvise bogstavs- og/eller talkombinationer. Ved en sammenfatning af vidnets forskellige angivelser af bogstaver og tal, er det mest gennemgående fællestræk et begyndelsesbogstav B samt at der var tale om en ikke EU-nummerplade. Der er i fortsættelse af vidnets angivelse af forskellige bogstavs- og nummerkombinationer søgt bredt i motorregisteret efter mulig køretøjer. Der blev ikke alene søgt på et begyndelsesbogstav B, da antallet af mulige køretøjer dermed blev alt for omfattende.

Det er vurderingen, at der i forbindelse med efterforskningen blev gjort de tiltag, som var mulige i forhold til vidnet og ikke mindst har vidnet under efterforskningen strakt sig til det yderste for at søge at genskabe sine erindringer.

5. DNA beviset

DNA bevis er central i enhver drabsefterforskning og mulighederne for en opklaring af sagen med hjælp fra DNA-beviser har udviklet sig i takt med udviklingen af DNA-teknologien.

Efterforskningen har løbende haft fokus på at finde DNA-materiale og mulighederne blev naturligvis forbedret, da Emilie og hendes genstande blev fundet i december 2016. Sporene var dog væsentligt påvirkede af den tid, de havde været i naturen.

Sporene blev som i andre straffesager sendt til Retsgenetisk Afdeling (RGA) på Københavns Universitet med henblik på udfindelse af DNA-materiale. Kvaliteten af materialet var ved de første undersøgelser begrænset, men blev så vidt muligt holdt op i mod DNA-profiler fra personer i politiets DNA-register.

I takt med fornyede undersøgelser af eksisterende spor og den generelle udvikling på området blev der løbende fundet yderligere DNA-materiale. På den baggrund begyndte politikredsen primo 2019 at indhente DNA-prøver fra relevante personer, som indgik i sagen.

I alt blev der indhentet DNA-prøver fra ca. 1.500 personer og RGA lavede ialt ca. 240.000 sammenligninger med sagens spor.

I takt med udviklingen af DNA-teknologien og herunder fremkomsten og udviklingen af mulighederne for at foretage slægtsskabssøgninger og slægtsskabsforskning besluttede politikredsen i oktober 2020 at kontakte Københavns Universitet ved Center for GeoGenetik (CGG) med henblik på at undersøge, om CGG kunne udlede en DNA-profil af det eksisterende materiale, som bl.a. ville kunne anvendes til slægtsskabsundersøgelser, eller om CGG på anden måde kunne pege på nye muligheder.

Det bemærkes, at politikredsen på daværende tidspunkt havde fået oplyst, at det ikke var muligt at foretage slægtsskabssøgninger i det danske DNA-register og de legale forudsætninger for søgning på personer eller slægtninge i kommercielle DNA-databaser var ikke afklaret. Arbejdet med at afklare mulighederne pågik imidlertid sideløbende med udviklingen i den hér omhandlede sag.

CGG og RGA anvendte forskellige DNA-metoder, og det betød, at CGGs resultater ikke direkte ville kunne holdes op i mod DNA-profiler i DNA-registre og DNA-prøver fra personer i sagen.

CGG arbejdede med DNA-materiale, som RGA havde udfundet fra spor i sagen, ligesom CGG arbejdede med egne prøver fra spor i sagen, som RGA ikke havde behandlet forinden. DNA-materiale, udfundet af CGG, blev i relevant omfang delt med RGA, som derefter med deres metoder undersøgte materialet. Dette førte bl.a. til, at der blev udfundet flere søgbare DNA-profiler i spor fra sagen.

I efteråret 2022 oplyste CGG, at de inden for seks måneder med deres metode ville kunne udlede en DNA-profil fra et væsentligt spor i sagen. På den baggrund blev det i starten af 2023 besluttet at iværksætte en proces, hvor DNA-prøver indhentet fra personer i sagen skulle konverteres, så de kunne holdes op i mod DNA-profiler udfundet med CGGs metode. Dette forudsatte, at RGA skulle konvertere prøverne, og CGG efterfølgende skulle sammenholde de konverterede prøver med sporet i sagen. Arbejdet hermed var omfattende og ville blive langvarigt.

Efter anholdelsen af gerningsmanden i april 2023 blev DNA-undersøgelserne koncentreret om at udfinde et match mellem gerningsmandens DNA-profil og spor i sagen.

Både resultater fra RGAs og CGGs undersøgelser blev efterfølgende fremlagt som bevis i retten.

De økonomiske omkostninger ved den fulde udnyttelse af mulighederne på DNA-området er betydelige. Udgifterne til sporsikring i sagen har udgjort ca. 13,4 mio. kr.

Det er vurderingen, at der i forbindelse med efterforskningen til stadighed har været fokus på DNA-sporet og der har været afsat de nødvendige ressourcer til at forfølge dette spor. Herunder har efterforskningen medvirket til at skubbe på udviklingen i anvendelsen af teknologien i efterforskningsøjemed. Udviklingen fra 2016 til 2023 indebar, at der i en sag reelt uden anvendelige DNA-spor blev fundet et DNA-spor, som med stor sandsynlighed stammer fra gerningsmanden. Såfremt gerningsmanden ikke var blevet anholdt forinden, ville et sammenhold af de konverterede DNA-prøver fra personerne i sagen med det spor, som CGG havde udledt have peget på gerningsmanden.

Endelig bemærkes, at sagen løbende udfordrede RGA's kapacitet til overhovedet at kunne gennemføre de ønskede undersøgelser. Dette kan blive en stigende udfordring med udviklingen af teknologien og de massive krav, som efterforskninger i sager af denne karakter (også) fremdadrettet vil stille.

6. Kontakt til de pårørende

Det lykkedes ikke for politikredsen i denne sag at skabe en tilfredsstillende relation til Emilies pårørende.

Det er politikredsens ansvar, at der i forbindelse med en sag af denne karakter bliver etableret og vedligeholdt en tillidsfuld kontakt, hvor de pårørende dels modtager støtte og vejledning dels modtager orientering om forløbet af efterforskningen. Politikredsen formåede ikke på en tilfredsstillende måde at forventningsafstemme med de pårørende i forhold til, hvilke oplysninger omkring efterforskningen der kunne deles, f.eks. om de konkrete efterforskningsskridt, der blev iværksat, udfaldet af de enkelte efterforskningsskridt eller oplysninger om, hvilke informationer, der indgik i efterforskningen.

7. Opfølgning på peer review 1

Efterforskningen tog selv i foråret 2017 initiativ til gennemførelse af et eksternt review (peer review 1) for at få nye øjne på den gennemførte efterforskning og indhente inspiration til nye efterforskningsskridt og -vinkler. I forbindelse med det efterfølgende peer review 2 blev der peget på, at efterforskningen i tiden efter peer review 1 og frem til igangsættelsen af peer review 2 ikke havde fulgt op på alle anbefalingerne fra peer review 1.

På den baggrund har politikredsen i forbindelse med evalueringen af efterforskningen også gennemgået opfølgningen på anbefalingerne fra peer review 1 i efterforskningen. En sammenfatning viser, at antallet af anbefalinger, efterforskningsmuligheder og spørgsmål mv. rejst i peer review 1 efter politikredsens optælling udgjorde i alt 63. En opfølgning i forbindelse med evalueringen viser, at 34 er fulgt op, 18 er delvist fulgt op mens 11 blev fravalgt i den videre efterforskning på baggrund af en prioritering i forhold til aktualitet og relevans.

Det bemærkes, at efterforskningsledelsen selv initierede det omhandlede peer review og efterforskningsledelsen alene har ansvaret for tilrettelæggelsen af efterforskningen og dermed også selv beslutter i hvilket omfang den ønsker at gøre brug af de anbefalinger mv., som er resultatet af et peer review.

Efterforskningen i 2017 var overvejende koncentreret om kortlægning af Emilies nærmeste ”cirkler”, omkring personer med tilknytning til forsvindingsstedet og ikke mindst identifikation af 04-07 bilen og den efterfølgende udfindelse af ejere og brugere af sådanne køretøjer. Det er vurderingen, at med de oplysninger, som efterforskningen havde på daværende tidspunkt om Emilies forsvinden, var det relevant og den rigtige prioritering på dette tidspunkt af efterforskningen bl.a. at undersøge et scenarie, hvor Emilie havde forladt stationen i 04-07 bilen.

Det bemærkes endvidere, at opfølgningen på peer review 1 - eller manglen på samme - i et bagudrettet perspektiv har vist sig ikke at have haft nogen indflydelse på forløbet af efterforskningen.

Imidlertid blev politikredsen i maj 2018 af rigspolitiet anmodet om en redegørelse for status på efterforskningen af sagen til brug for justitsministerens møde med de pårørende. I den forbindelse oplyste politikredsen, at der havde været gennemført et peer review og det fremgik af redegørelsen, at anbefalingerne fra peer reviewet efterfølgende var blevet gennemført som led i efterforskningen. I lyset af den gennemgang af peer review 1, der er foretaget i forbindelse med evalueringen af efterforskningen, er dette ikke korrekt. Selv om efterforskningen var af den opfattelse, at der var fulgt op i relevant omfang efter de prioriteter, der blev fulgt i efterforskningen, så var ikke alle punkter i peer review 1 rent faktisk gennemført. Derfor var det naturligvis en fejl at det af redegørelsen fra politikredsen fremgik, at alle anbefalingerne var gennemført.

III. Gerningsmanden i efterforskningen

I forhold til de generelle konklusioner på evalueringen af de forskellige temaer er det for så vidt ikke relevant, hvem gerningsmanden viste sig at være, og de generelle konklusioner kan træffes, også selv om en efterforskning ikke måtte være afsluttet. Det er også delvist det, der foregår ved gennemførelsen af et peer review.

Imidlertid kan det forhold, at gerningsmanden nu er kendt, alligevel bruges som en prøve på dels hvor der fandtes spor efter gerningsmanden i efterforskningen dels hvor der i forbindelse med efterforskningen potentielt kunne være fundet yderligere spor efter gerningsmanden.

Sagen viste sig at være et såkaldt fjerndrab. Gerningsmanden hørte ikke til i de cirkler, som blev afdækket omkring Emilie. Der er ikke i efterforskningen konstateret nogen som helst forudgående kontakt mellem gerningsmanden og Emilie heller ikke på de sociale medier. Ingen har i løbet af de år, som efterforskningen strækker sig over, henledt opmærksomheden på gerningsmanden ved afhøringerne eller ved tip til politiet. Gerningsmanden boede ikke i området på gerningstidspunktet og han findes heller ikke blandt de personer, som efterforskningen afdækkede med forbindelse til områderne omkring forsvindings- eller findestedet. Endelig er gerningsmanden ikke kendt i Kriminalregisteret med relevante forstraffe.

1. I efterforskningen

Gerningsmanden er registreret enkelte steder i den omfattende efterforskning og han blev en af de i alt ca. 3.900 personer, som blev undersøgt i forbindelse med efterforskningen:

Arbejdet med videoen med 04-07 bilen førte i foråret 2017 til en beslutning om at kortlægge en ny gruppe af personer i efterforskningen, i første omgang bestående af ejere og brugere af Hyundai i30 biler, som på gerningstidspunktet boede i ”det større nærområde Korsør”. Gerningsmanden kom til at indgå i denne gruppe, selv om han rent faktisk ikke havde bopæl i området den 10. juli 2016, men først flyttede til Slagelse kort tid efter. Det har ikke været muligt at fastslå, hvorfor gerningsmanden - i øvrigt sammen med yderligere en person, som heller ikke boede i området – var med på listen fra motorregisteret. Gerningsmanden blev undersøgt og han blev opsøgt og afhørt i august 2017. Herunder blev det afklaret, at han ikke havde bopæl i ”det større nærområde Korsør” på gerningstidspunktet, men afhøringen gav ikke i øvrigt oplysninger til sagen.

Gerningsmanden dukkede ikke op i forbindelse med de forskellige analyser af sagens teledata, men hans telefon findes én gang i de i alt knap 6 mio. unikke sessioner med en registrering den 17. juli 2016 på en celle, som dækker motorvejsstrækningen ved Borup og herunder Regnemarks Bakke.

Det blev besluttet at indhente DNA-referenceprøver fra relevante personer i sagen herunder personer med tilknytning til en Hyundai i30. Der blev der også indhentet en DNA-prøve fra gerningsmanden den 2. juni 2022. Det fremgår af rapporten, at gerningsmanden til at starte med var skeptisk over at blive indblandet i sagen, men indvilligede i, at afgive sit DNA.

Efter afgivelse af DNA-prøven blev gerningsmandens DNA holdt op imod en række af de daværende DNA-spor i sagen. I relation til et af DNA-sporene fremgik det af erklæringen fra RGA, at det ved sammenligningen ikke entydigt kunne afgøres, hvorvidt det talte for eller imod, at gerningsmandens

DNA indgik i sporet. Det var ikke muligt at foretage yderligere beregninger med henblik på yderligere kvalificering af resultatet.

De ovenstående forekomster i sagen var ikke tilstrækkeligt til, at efterforskningen blev koncentreret omkring gerningsmanden.

2. Potentielle yderligere spor

Det forhold, at gerningsmanden nu er kendt, kan imidlertid bruges som en prøve på, hvordan og hvornår der i efterforskningen potentielt kunne være fundet yderligere spor, som kunne have medført, at der blev indledt en målrettet efterforskning mod ham.

Som beskrevet i ovenstående afsnit II.2. om den indledende fase, så kan det ikke udelukkes, at der kunne være indhentet og sikret yderligere videoovervågning fra området omkring forsvindingsstedet på Korsør Station og det kan dermed heller ikke udelukkes, at der her kunne findes flere spor, som kunne have ledt mod gerningsmanden.

Som beskrevet i ovenstående afsnit II.4. om efterforskning i relation til 04-07 bilen skulle efterforskningen i foråret 2017 hurtigt identificere bl.a. ejere og andre personer med rådighed over en Hyundai i30 i første omgang med henblik på at hastesikre historiske teleoplysninger, før disse blev slettet på årsdagen for Emilies bortførsel. Til brug for hastesikringen skulle efterforskerne udfinde relevante telefonnumre knyttet til personerne. Der hastesikres herunder historiske teleoplysninger på et telefonnummer, som da blev knyttet til gerningsmanden.

I fortsættelse af arbejdet med hastesikringen blev også personerne i gruppen af Hyundai i30 ejere mv. undersøgt. I lyset heraf blev personerne i relevant omfang opsøgt bl.a. med henblik på at indhente samtykke til, at der til brug for efterforskningen blev rekvireret historiske teleoplysninger. Også gerningsmanden blev undersøgt, og der blev i den forbindelse knyttet yderligere et telefonnummer til ham. Gerningsmanden blev herefter afhørt i august 2017, hvorunder det som nævnt blev afklaret, at han ikke havde bopæl i ”det større nærområde Korsør” på gerningstidspunktet, men han gav samtykke til indhentning af historiske teleoplysninger. Samtykket omfattede imidlertid det andet telefonnummer, som var blevet knyttet til ham i forbindelse med undersøgelsen, og som sandsynligvis er det telefonnummer, som han rådede over på gerningstidspunktet. Der blev således ikke givet samtykke til indhentning af historiske teleoplysninger på det telefonnummer, som var omfattet af hastesikringen, og der var ikke hastesikret historiske teleoplysninger på det telefonnummer, som var omfattet af samtykket. Ved rekvisitionen af de historiske teleoplysninger blev der således ikke leveret nogen historiske teleoplysninger vedrørende gerningsmanden fra teleselskabet.

Som tilfældet er med de eventuelt manglende billeder fra videoovervågningen omkring forsvindingsstedet kan det ikke udelukkes, at historiske teleoplysninger fra den telefon, som gerningsmanden rådede over omkring gerningstidspunktet, kunne have indeholdt information, som kunne have rettet opmærksomheden mod ham som gerningsmand i efteråret 2017.

Gerningsmanden viste sig at have en Hyundai i30 med en EU-nummerplade med begyndelsesbogstavet B.

Såfremt man i efterforskningen – på trods af vidnets erindring om det modsatte - havde arbejdet målrettet med en hypotese om, at det køretøj, som vidnet observerede i Regnemarks Bakke den 10.

juli 2016, var en Hyundai i30, og der også blev set bort fra, om bilen havde en EU-nummerplade eller ej, så ville en søgning blandt de 1.795 lyse køretøjer af mærket Hyundai i30, som var identificeret i efterforskningen, have resulteret i 296 køretøjer med begyndelsesbogstavet B på nummerpladen. En søgning i den liste, som efterforskerne havde dannet over Hyundai i30 i ”det større nærområde Korsør”, på begyndelsesbogstavet B på nummerpladen ville have omfattet 7 køretøjer.

Et af disse 7 køretøjer var gerningsmandens, da han, selv om han ikke havde bopæl i området på gerningstidspunktet, var forblevet på listen over Hyundai i30 ejere. Dette sammenhold blev imidlertid ikke foretaget som led i efterforskningen, men det ville i givet fald have henledt opmærksomheden mod gerningsmanden.

Endelig kan der stilles spørgsmålstegn ved, om politikredsen burde have set, at sagen om forsøg på voldtægt i Sorø den 8. november 2022 kunne være begået af samme gerningsmand, som havde bortført og dræbt Emilie i 2016. Gennem den meget langvarige efterforskning af drabet på Emilie var der løbende opmærksomhed på sager med tilsvarende karakteristika og dermed potentielt samme gerningsmand og efterforskningen blev rettet mod disse potentielle sammenhænge. Det skete ikke i forhold til sagen fra Sorø formentlig som følge af, at der ikke var sammenfald med de markante karakteristika fra Emilies forsvinden i 2016.

Som det fremgår, så er der i løbet af efterforskningen af drabet på Emilie enkelte berøringspunkter med gerningsmanden og der kunne potentielt være fundet flere spor, som kunne have rettet yderligere opmærksomhed mod ham.

3. Udviklingen i DNA teknologien

Imidlertid er det først med udviklingen af DNA-teknologien der bliver fundet et spor, som med al sandsynlighed ville have ført til en opklaring af sagen, hvis ikke gerningsmanden var blevet anholdt forinden.

Med udviklingen af DNA-sporet blev det i 2019 besluttet at iværksætte en bred indhentning af DNA bl.a. fra de personer, som blev kortlagt i de forskellige cirkler. Derfor blev der også den 2. juni 2022 taget en DNA-referenceprofil fra gerningsmanden.

Med inddragelsen af CGG i arbejdet med udviklingen af DNA-sporene blev der i januar 2023 udledt en DNA-profil fra et spor, som med stor sandsynlighed stammede fra gerningsmanden. Det blev besluttet, at denne DNA-profil skulle holdes op imod de på daværende tidspunkt ca. 1.500 indhentede DNA-profiler fra personer i sagen. Det krævede imidlertid, at DNA-profilerne indhentet fra personerne i sagen skulle konverteres til samme format, som den udledte DNA-profil fra sporet, hvilket ville indebære en meget stor og langvarig opgave for RGA. Arbejdet var ikke startet, da gerningsmanden blev anholdt den 16. april 2023. I fortsættelse heraf blev alene en konvertering af gerningsmandens DNA-profil sammenholdt med DNA-sporet i sagen. Resultatet heraf indgik som en del af bevisførelsen i retten.

Hvis gerningsmanden ikke var blevet anholdt i Kirkerup-sagen, så ville et sammenhold af den udledte DNA-profil fra sporet med de konverterede DNA-profiler indhentet fra personerne i sagen på et tidspunkt sandsynligvis have rettet mistanken mod gerningsmanden.